

Conclusies en aandachtspunten naar aanleiding van de enquêtes Online Onderwijs

(Onderwijsadviseurs, 21 april 2020)

Inhoudsopgave

<i>Startfase</i>	2
Ondersteuning MS Teams	2
Ondersteuning online didactiek	2
<i>Houding</i>	2
Leuke uitdaging	2
Moeite die het kost	2
<i>Opbrengst Online onderwijs</i>	2
<i>Motivatie</i>	3
<i>Contact en feedback</i>	3
<i>Online didactiek</i>	4
<i>Gebruikte applicaties</i>	4
<i>Rooster en aanwezigheid</i>	4
<i>Samenwerken</i>	4
<i>Toekomst</i>	5

Conclusies en aandachtspunten naar aanleiding van de enquêtes Online Onderwijs

Startfase

Ondersteuning MS Teams

- Overgrote meerderheid van studenten (85%) en docenten (91%) voelde zich ondersteund in het bekend raken met MS Teams.

Ondersteuning online didactiek

- De overgrote meerderheid van docenten (78%) voelde zich voldoende ondersteund wat betreft online didactiek bij het omzetten van hun onderwijs naar de online leeromgeving.
- Slechts 20% van de docenten heeft ervaring met het geven van online onderwijs. Van deze groep docenten gaf 90% aan dat zij zich voldoende ondersteund voelde wat betreft online didactiek. Van de 80% van de docenten die aangaf geen ervaring te hebben in het geven van online onderwijs, voelde 70% zich ondersteund betreffende online didactiek. Er kan geconcludeerd worden dat de ondersteuning online didactiek ook voldoende is voor collega's met ervaring in het geven van online onderwijs.

Houding

Leuke uitdaging

- De meerderheid van de docenten (81%) en een kleine meerderheid van de studenten (61%) vindt het online lesgeven en les volgen een leuke uitdaging.
- Studenten schatten de houding van hun medestudenten net wat negatiever in.

Moeite die het kost

- 39% van de studenten vindt het volgen van online onderwijs dus geen leuke uitdaging. Voor een meerderheid (63%) van de studenten kost het moeite om online lessen te volgen.
- Aanwijzingen over het waarom daarvan kunnen gevonden worden in de antwoorden op de open vragen.
Aandachtspunt 1: Dit betekent dat docenten meer moeite kan doen om het voor studenten toegankelijker/gemakkelijker te maken.
- Overgrote meerderheid van de docenten (85%) schat in over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken om online les te geven.
- **Aandachtspunt 2:** De vraag is of we eraan toekomen om tot een verbeterslag te komen, wanneer we zelf denken dat we voldoende kennis en vaardigheden hebben. Het is belangrijk dat docenten zich bewust worden dat ze meer kunnen doen: er is echt verbetering mogelijk (geven docenten aan) en noodzakelijk (geven studenten aan).
- Er wordt voldoende ondersteuning van directe collega's verwacht: 94% vindt voldoende te worden ondersteund door directe collega's.

Opbrengst Online onderwijs

- Meerderheid van de studenten (66%) heeft niet het gevoel dat ze dezelfde leerdoelen behalen als wanneer ze reguliere lessen zouden volgen.
- Docenten zijn positiever dan de student: 59% schat in dat zij erin geslaagd zijn de oorspronkelijke leerdoelen van de periode die nu is afgerond te bereiken. Dit betekent dus dat 59% van de docenten, versus 34% van de studenten inschat dat oorspronkelijke leerdoelen bereikt worden.
- Voor 31% van de studenten is niet duidelijk wat er wordt verwacht bij ieder vak.
- Ten aanzien van de haalbaarheid van type leerdoelen valt op dat de leerdoelen m.b.t. toepassen, analyseren en creëren lager scoren.

Type	Haalbaar	Niet haalbaar
Onthouden	86%	14%

Begrijpen	85%	15%
Toepassen	68%	32%
Analyseren	70%	30%
Evalueren	85%	15%
Creëren	59%	41%

- Ongeveer de helft van de docenten (52%) vindt dat de inspanningen die het hen kost om online onderwijs op te zetten en te verzorgen in evenwicht is met de opbrengst voor de studenten.
- Sommige studenten en docenten geven aan (in de open vragen) dat het *praktijkaspect* van de lessen gemist wordt.

Aandachtspunt 3: De docent zal tijdens het online onderwijs de verwachtingen van de student beter moeten managen.

Aandachtspunt 4: Docenten moeten meer kennis en vaardigheden krijgen m.b.t. hoe je je specifiek kunt richten op leerdoelen die toepassen, analyseren en creëren beogen.

Aandachtspunt 5: Docenten moeten vaker bepalen of hun leerdoelen behaald zijn.

Motivatie

- De meerderheid van de docenten (75%) schat in voldoende in staat te zijn om studenten te motiveren/gemotiveerd te houden. Bij een andere vraag aan docenten geeft zelfs 86% aan dat studenten volgens hen voldoende gemotiveerd zijn om online lessen te volgen.
- Een kleine meerderheid van de studenten (61%) geven aan dat zij gemotiveerd zijn om de online lessen te volgen. Een grotere meerderheid (88%) hebben het idee dat docenten hun best doen om hen gemotiveerd te houden.
- Studenten geven in de open vraag (waar ze worden gevraagd naar hetgeen zij tegenaan lopen bij het volgen van online lessen) aan dat zij het erg lastig vinden om gemotiveerd te blijven, vooral buiten de online lessen.
- 66% van de docenten stelt dat zij zicht hebben op hoe de studenten zich voelen bij het volgen van online lessen. Tevens geeft 63% van de docenten aan dat zij hier ook op kunnen inspelen.

Aandachtspunt 6: Er is een verschil tussen wat de docent ziet, inschat en wat de studenten vertellen dat hun motivatie is. Het betreft hier vooral motivatie buiten de lessen om, zoals blijkt uit de open antwoorden van de studenten.

Contact en feedback

- 80% van de studenten geven aan dat zij het gevoel hebben dat docenten zich inleven in hoe het is voor studenten om online lessen te volgen.
- 17% van de studenten geeft aan onvoldoende contact te hebben met de docenten. Zij geven aan dat dit blijkt uit:
 - o Niet ontvangen van feedback
 - o Moeilijk stellen van vragen in teams
 - o Te weinig uitleg in vergelijking met f2f onderwijs
- Ook de studenten die aangeven dat er voldoende contact is (83%) tussen de studenten en docenten geeft in de open vragen 20% aan dat zij last hebben van:
 - o Niet ontvangen van feedback
 - o Moeilijk stellen van vragen in teams
 - o Te weinig uitleg in vergelijking met f2f onderwijs
- Feedback is voldoende volgens docenten (79%). Echter, studenten geven aan dat ze te weinig feedback ontvangen en vragen kunnen stellen.

Aandachtspunt 7: Docenten lijken meer een focus te hebben op het technisch verzorgen van de lessen en zouden zich meer moeten richten op de wensen van de studenten.

Online didactiek

- Er zijn 68 reacties op de open vraag waar men tegen aan loopt:
 - o 22 keer wordt vermeld dat kennis en vaardigheden ontbreekt om online leermateriaal, werkvormen te maken.
 - o 16 keer wordt het gebrek aan tijd genoemd
 - o 14 keer komt het gebrek aan interactiviteit aan bod
 - o 7 keer wordt de onmogelijkheid van praktijk genoemd
 - o 7 keer geeft men aan dat er geen zaken zijn waartegen aan gelopen wordt
 - o 5 keer is het de ICT-werking die tegen zit.
- Concluderend kan men stellen dat in de eerste drie bullets men (52 van de 68 reacties) aan het zoeken is naar de digitale didactische invulling.
- Slechts 29% van de docenten geeft aan dat zij voldoende kunnen inschatten of de student "aan boord" is

Aandachtspunt 8: Docenten moeten meer handvatten krijgen hoe ze beter zicht hebben op of studenten 'aan boord' zijn.

Aandachtspunt 9: Docenten moeten meer kennis en vaardigheden krijgen in digitale didactiek.

Gebruikte applicaties

- De overgrote meerderheid docenten en studenten maakt gebruik van Microsoft Teams en is over de functies deze applicatie bide tevreden.
- Voor het inleveren van studentenwerk worden door de docenten volgens een aantal studenten te veel verschillende mogelijkheden gebruikt. Zij pleiten één manier waar elke docent van het onderwijsteam zijn werk laat inleveren.
- Het opnemen van lessen, maar ook het opnemen van instructie door een docent vooraf aan een les behoeft extra aandacht.

Aandachtspunt 10: Het is te overwegen om af te spreken binnen een opleidingsteam/vakgroepen om een manier van inleveren te hanteren.

Aandachtspunt 11: De studenten vinden het wenselijk dat lessen/instructie opgenomen worden. Dit komt ook tot uiting bij de docenten. Zij zouden voorzien kunnen worden van goede applicaties en/of instructie: (bv. Snagit, maar ook PowerPoint opnemen, instructie voor opnemen in Teams, et cetera.)

Rooster en aanwezigheid

- Zowel studenten als ook docenten vinden dat het organiseren van de lessen volgens het geldende rooster voldoende structuur biedt. Opvallend verschil: 63% van de docenten zegt zicht te hebben op de aanwezigheid van de studenten terwijl maar 2% van de studenten van mening is dat hun aanwezigheid *niet* wordt geregistreerd.

Samenwerken

- 25% van de docenten zegt dat Teams het voor hen mogelijk maakt om Studenten te laten samenwerken. Slechts 40% van de studenten vindt samenwerking voldoende ondersteund door Teams.

- Studenten hebben wel contact met medestudenten; 82% van de studenten geeft aan dat ze buiten de les contact hebben met andere studenten.

Aandachtspunt 12: Mogelijkheden tot samenwerken, opdrachten tot samenwerking moeten beter benut worden. Het is hierbij belangrijk om ruimte te maken in het rooster zodat studenten niet overbelast raken.

Toekomst

- Door het online onderwijs werken nu alle studenten thuis. Een aantal van hen ervaren dit als een rustige werkplek vergeleken met de lokalen op school, iets waar zij veel baat bij hebben. Zij kunnen zich beter concentreren op hun werk wat vaak dan ook sneller af is.
- Ook wordt het zelf inplannen als voordeel genoemd. Tijdens de reguliere lessen wordt vaak gewerkt aan de opdrachten van die les, terwijl ze nu zelf mogen bepalen wanneer ze aan een opdracht werken.
- Verder wordt door studenten aangegeven dat zij tijdwinst ervaren, door het ontbreken van reizen naar school.
- Docenten noemen het voordeel van:
 - o De 1 op 1 Video Chat
 - o Betere structuur
 - o Mogelijkheden tot feedback
 - o Herhaling en/of 'uitzending gemist'
 - o Efficiënter vergaderen
- Conclusies:
 - o De 1 op 1 verbinding met elkaar en met studenten wordt als krachtig ervaren en wil men graag blijven gebruiken. Online leren vereist een betere structuur en is ook daarom belangrijk om door te zetten. Het kan zijn dat er nu, omdat docenten er nog niet zo thuis zijn in online onderwijs, dat ze als vanzelf structuur aanbrengen, omdat zij er zelf ook nog veel behoefte aan hebben. Later kan dit misschien opbreken.
 - o Een brede discussie over de antwoorden vanuit beide groeperingen zou tot een waardevolle opbrengst kunnen leiden, mede omdat 76% van beide groeperingen aangeven mogelijkheden te zien voor het online onderwijs tijdens het reguliere onderwijs.

Aandachtspunt 13: Er is een onderzoek nodig naar bovenstaande voordelen. Neem de verdiepende inzichten mee in de realisatie van het voornemen om 1 dag/week online onderwijs aan te bieden.